

Disse Andragender gif i forskjellig Retning, idet de dels gif ud paa i Almindelighed at udtale sig for en Forbedring af Almueskolelærernes Lønning, og dels paa, at de maatte faae et Dyrctidstillæg tilstaaet ved Lov. Forsaavidt nu Andragenderne gif ud paa det Sidste, fandt det ifjor nedsatte Udvalg, at der ikke var nogen Anledning til at tilstaa et saadant Dyrctidstillæg i Almindelighed, idet Skolelærerne paa Landet jo oppebære en meget væsentlig Del af deres Løn in natura eller i Penge, hvis Beløb beregnes efter Kapitelstaxten. Der kan jo vistnok findes enkelte Undtagelser derfra, og dette gjælder navnlig om Andenlærere og vistnok ogsaa om adskillige mindre høitlønnede Embeder, men nogen almindelig Regel for Dyrctidstillæg paa Grund af Livsforødenhedernes Stigen fandt det ifjor nedsatte Udvalg ikke nogen Anledning til at fremsætte. Derimod fandt Udvalget ifjor Anledning til at indstille, at Almueskolelærernes Lønningsforhold i Almindelighed bleve tagne under Overveielse, saaledes at der fandt en almindelig Omordning og Forbedring af disse Sted, og denne Indstilling har Udvalget iaar sluttet sig til; men, som det vil ses af Betænkningen og som ogsaa det erede Thing vel bekendt, er der en forskjellig Opfattelse blandt Udvalgets Medlemmer, ligesom sikkert ogsaa blandt Thingets øvrige Medlemmer, om, hvorledes denne Omordning og Forbedring af Almueskolelærernes Lønningsforhold skal finde Sted. Udvalget har selv følgende iffe fundet sig foranlediget til at udtale sig nærmere derom, men vil kun gjøre opmærksom paa, at, fordi vi ere enige om at ønske en Omordning af Almueskolelærernes Lønning og dermed ogsaa enige om en almindelig Forbedring af denne, ere vi ingenlunde enige om den Maade, hvorpaa dette skal ske.

Hvad de 3 næste Andragender angaar, da har Udvalget iffe fundet Anledning til at gjøre nogen Indstilling derom. Jeg skal i saa Henseende henvise til, hvad der er anført i Betænkningen, og vil her kun bemærke med Hensyn til det under Nr. 4 opførte Andragende fra forhenværende Skolelærer Feilberg, Cand. theol. og Husmand i Lønborg Sogn, at jeg idag, da jeg kom ind her i Salen, forefandt en Skrivelse, indeholdende en Række Dokumenter, som skulde tjene til Dplysning angaaende det Forhold, som Andrageren har omhandlet. Jeg har iffe i den korte Tid kunnet sætte mig ind i Sagen, men skal nu atter forebringe den i Udvalget, og det vil da bero paa dette, hvorvidt det efter disse nye Dplysninger maatte finde Anledning til at gjøre en Indstilling eller fastholde sin nuværende Beslutning om ingen Indstilling at gjøre.

I Samlingen ifjor indkom der flere Andragender fra Jordemødre omkring i Landet, i Særdeleshed i Jylland, og et saadant Andragende er ogsaa indkommet iaar. Det gaar ud paa en forbedret Løn for Jordemødrene samt, at de maa faae

et tilsvarende Tillæg til den dem tillagte Pension. En Jordemoders Indtagter kunne, efter hvad der er oplyst i Andragendet, i bedste Tilfælde ikke sættes højere end til 200 Rd., idet hun enten har en Jordlod, hvorpaa der kan græsses en Ko eller 3 à 4 Faar, eller en Godtgjørelse derfor af 100 Rd.; endvidere 30 Rd. af Amtet, 30 Rd. i Forretningspenge, og desuden 9 Mk. for enhver Forretning, hvilken Indtægt i bedste Tilfælde kan løbe op til 60 Rd. Desuden ansøres der i Andragendet, at det vel kan indvendes, at Manden ogsaa maatte kunne hjælpe til med et eller andet Erhverv; men det maa erindres, at Manden i de fleste Tilfælde er gammel og svagelig eller paa anden Maade ude af Stand til at erhverve Noget til Hjælp til Underholdet, ligesom det vel ogsaa er det Almindelige, at Konen først bringer dette Offer, naar enhver anden Udsigt til Erhverv er forsvundet. Med Hensyn til dette Andragende havde Udvalget ifjor indstillet, at det skulde henvises til Justitsministeren, og denne Indstilling gjentager det iaar nedsatte Udvalg; men i Forbindelse hermed formener Udvalget, at det fortjener Overveielse, om Jordemødrenes Løn og den for deres Arbejde fastsatte Betaling er tilsvarende, og om iffe den nubsstaende Tvang til at benytte Distriktsjordemødrenes Hjælp eller i modsat Fald at betale dem, burde ophæves. Naar vi forbedre Jordemødrenes Løn, bør denne Tvang vistnok bortfalde, saaledes at Jordemødrene stilles paa samme Maade som Distriktslægerne, hvem det Offentlige, Kommunen, jo iffe længere er forpligtet til at bruge, hvorved det altsaa maatte komme til at staa Enhver frit for at henvende sig til, hvilken Jordemoder hun vil, uden at være bunden til nogen bestemt eller til at svare hende en vis Betaling. Jeg kommer nu til de Andragender, der foreligge angaaende en Forandring i Lyendeloven. Disse Andragender ere, som de Herrer bekendt, støttede til et Forslag om en Forandring i Lyendeloven, som er udgaet fra Randers Amtshusholdningselskab. Dette Forslag forelaa allerede ifjor, og jeg skal her kun fremdrage Hovedpunkterne deraf. Den første og vigtigste Del af Forslaget gaar ud paa at sikre Overholdelsen af Lyendekontrakterne fra Lyendets Side, og til den Ende foreslaas der, at den Husbond, der tager et borttrømt Lyende i Tjeneste, skal gjøres solidarisk medansvarlig med Lyendet ligeoverfor den forrige Husbond, og den nye Husbond, som paa denne Maade antager et borttrømt Lyende, skal tilsvare baade den Løn, som Lyendet er pligtig til at erstatte Husbonden, og tillige den øvrige Erstatning, som det er pligtigt at udrede, forsaavidt Lyendet iffe selv kan udrede det. Der foreslaas endvidere, at en saadan ny Husbond skal taale Eggsmaal ved det Børnething, som i Lyendekontrakten er vedtaget, naar Skudsmaalsbogen indeholder det Fornødne om dette Punkt. Det foreslaas, at det tillades en Husbond at indføre i